

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De Ecclesiarum decimis, alijsq[ue] bonis elocandis, & conserandis. cap.xiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

...um, ab eadem sit iude indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possunt, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Per presentes autem literas derogatum non esse, nec intelligi volumus in parte, vel toto primis, & secundis cedulis motu proprio confectis, & in fauorem dictae fabricae super bonis ecclesiae alienatis, nisi tantum quoad dictos integros fructus, & facultatem percipiendi fructus vnius anni, vt praefertur. In omnibus vero articulis & singulis in dictis cedulis & literis concessis omnino tenent, & esse intelligantur firma, & in suo robore valida, ac si praesentes à nobis non essent emanatae. Insuper quoque statuimus vt earundem praesentium transcriptis manu Secretarii, & sigillo dictae fabricae subscriptis & munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostendatae. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, assignationis, concessionis, largitionis, inhibitionis, decreti, mandati, derogationis, vocationis, & statuti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae, apud S. Petrum, anno incarnationis Domini millesimo, quingentesimo, septuagesimo, Kalendas Iulias, Pontificatus nostri anno sexto.

Decimarum decimis, aliisque bonis elocandis, & conseruandis. CAP. XIII.

Quoniam ex praedicta Pauli Papae constitutione manifestum est, locationem, & conductionem ultra triennium fieri non posse, profecto euidenter conuenit, quod locare in perpetuum decimas, praedia, & alia bona ecclesiae, vel beneficiorum Canonicis, seu aliis eorundem possessoribus, permittum non sit. Prohibitum enim alienare, non potest in perpetuum locare. Quinimo Canonicus, seu alius beneficiatus ultra tempus vite suae non potest locare bona beneficii sui: & si locauerit ad certum tempus, moriaturque ante finitam locationem, V v iiii expirat

a. r. ad audientiam. et ibi Panor. de reb. eccl. non alien. glos. in dem. v. o. tit.

a Payor. in d.
c. ad d. licentiā.
Et in cap. fin.
ne prala. vic.
suas. arg. l. si
domus. ff. locat.
b. c. ad hac. c.
quammis. cap.
prohibemus. c.
tua. c. dudum.
c. in aliquibus.
c. cum non sit.
de decimis. c. 1.
Et seq. 16. q. 7.
Pena non sol-
uentiu decimas
Locationes in
preiudicium suc-
cessorum pro-
hibitae sunt.
c. c. tua nobis.
c. cum non sit.
de decimis. ca.
omnes. ca. deci-
mas Deo. 16. q.
7. luo 3. part.
decret. c. 199. c.
na qui. c. admo-
nemus. 6. q. 2.
d. sess. 25. de re-
for. cap. 12.
Alia locatio-
nes prohibita.
Locationes ad
longum tempus
prohibitae.
c. c. peruenit. c.
nuncios. c. de ter-
ris. c. in aliqui-
bus. de decimis.
c. omnes. 16. q.
7. d. e. na qui.
f. d. sess. 25. c. 11.
g. c. 2. de preca-
c. de precariis.
10. q. 2.
h. tit. de elec. et
conduct. et con-
serv. bon. eccl. f.
cap. 1. 2. Et 3.

expirat locatio, nisi Superioris interuentu
tas. Deinde quoque non sunt ferendi, qui variis
bus decimas ecclesiis obuenientes subtrahere solentur
tur, aut qui ab aliis soluendas, temere occupan-
rem suam vertunt; cum decimarum solutio debita
Deo; & qui eas dare noluerint, aut dantes impedi-
res alienas inuadunt. Praecipit igitur sancta Triden-
Synodus omnibus, cuiuscumque gradus, & condi-
nis sint, ad quos decimarum solutio spectat, ut
quas de iure tenentur, in posterum cathedralium
buscumque aliis ecclesiis, vel personis, qui illas
me debentur integrè persoluant. Qui vero carum
trahunt, aut impediunt, excommunicentur pro
hoc crimine, nisi plena restitutione secuta, ad
Magnam ecclesiis perniciè adferre solet, cum
bona representata pecunia in successorum preiudicium
aliis locantur. Sanxit igitur sancta Tridentina Syno-
dus, ut omnes hae locationes, si anticipatis solutio-
bus fiant, nullatenus in prauidicium successorum
da intelligantur; quocumque indulto, aut priuilegio
non obstante: nec huiusmodi locatiopes in Romanen-
ria, vel extra eam confirmantur. Non licet etiam in
ditiones ecclesiasticas, seu facultates nominatim
deputandi vicarios in spiritualibus, locare, nec cano-
cloribus per se aut alios ea exercere: aliterque con-
siones, etiam à Sede Apostolica factae surreptitias
seantur. Locationes vero rerum ecclesiasticarum, cum
auctoritate Apostolica confirmatas sancta Synodus
irritas decernit, quas à triginta annis citra ad longum
tempus, seu, ut in nonnullis partibus, ad viginti
seu bis viginti nouem annos vocant factas; Synodus
provincialis, vel deputandi ab ea in damnum ecclesie
& contra canonicas sanctiones contractas fuisse
cabunt.
Quare Synodus provincialis Mechliniensis, qui
gens hoc decretum Tridentini concilii in executionem
mittere, & bona ecclesie conseruare, statuit quocumque
ordinauit: ut e locationes bonorum ecclesiasticorum
quae anticipatis solutionibus sunt, nullatenus loca-
cessores obligent, quocumque priuilegio, vel in-
fuo

Nulla quoque locationes rerū ecclesiastica-
 rum fiant vltra nouē annos, sine obseruatione solenni.
 Locationes autem infra tempus currentis ar-
 rendae, non prius renouentur, quā vno anno, quo ad
 arrendas; & quo ad alia bona ad summum triennio an-
 te finem currentis arrendae, quodque pro renouatione
 arrendae, possessores beneficiorum non recipiant
 nomen vltra sex florenos. Collegia verò nihil
 exigant supra consueta pitantias, saluo in omnibus E-
 piscopi moderamine. Locationes autem quae ad lon-
 gum tempus factae sunt, & per Sedem Apostolicam,
 seu Ordinarium confirmatae, examinentur per Episco-
 pum, cum aliquo de Capitulo per Episcopū assumēdo.
 Quamuis lōgo rerum vsu apud omnes receptum sit,
 ad possessionem alicuius beneficii admitti,
 & iurisdictionem promittat, bona sui beneficii fideliter
 seruare, & alienata pro virili recuperare: attamen
 a maioribus à suis beneficiis absentia, aut negligentia,
 quae cotidie deperdi, aut obscurari experimur:
 eadem Synodus provincialis omnibus & singulis
 beneficiis mandauit; vt bonorum & reddituum ad be-
 neficia per eos possessa spectantium specificationem in
 scriptis Superiori ecclesiastico, aut pastori cuiusque ec-
 clesiae seu loci in quo beneficia fundata sunt, infra tri-
 mense post publicationem praesentium, sub pena duo-
 rum florenorum exhibeant. Et Superior ex dictis spe-
 cificationibus, addita etiam specificatione bonorum
 & reddituum, vnum registrum in archiuis ecclesiae con-
 feruendum fideliter conficiat, atque ipsius copiam au-
 thenticam Episcopo tradat. Literas verò originales,
 & alia quaecumque munimenta, quae vetustate
 obsoleuerunt, curent eidem beneficiorum rectores in-
 scriptum tempus in authenticam formam translu-
 ere, & quae transumpta, in qualibet ecclesia respectiue
 & fideli custodia trium clauium (quarū vnam
 senior ecclesiasticus, aliam senior rector fabricae, &
 tertiam senior rector mensae sancti Spiritus habeat)
 in archiuis munimentis, conferuentur. Et si quid ex pra-
 edictis munimentis, pro creditorum assuetudine leuari

*a de quibus vi-
 de Rebuff. in
 compen. alien.
 ver. eccles.*

*b d. iii. de clo-
 catio. & con-
 seru. bon. ec. ca.
 4. s. 6.
 Ad conseruan-
 dum ecclesiae
 bona.
 Vide concil. Me-
 diolan. celebr.
 1566. tit. Quae
 pertinet ad bo-
 nor. & iur. ec-
 cles. conserua.
 ver. adm. &
 dispensationem.*

necessum sit; Rectoribus beneficiorum non adnotandum, quàm sub recepisse, & promissione de reddendo. Si verò aliqua munimenta ex prædictis possessores beneficiorum, aut heredes, aut executorum existant, infra dictum tempus trium mensium dictam custodiam deferant, & in ea recludi. Quod si neglexerint, & eorum culpa, vel negligentia aliquid deperditum inuentatur, damnum omnino scient, & grauius punientur. Quapropter mandauit Synodus Archipresbyteris, seu Decanis Christianum, vt diligenter huius statuti executioni impellerent literas, manualia, & quæcumque beneficiorum munimenta, quæ in domibus mortuariis inuentum sunt, seruari, & ad custodiã prædictã transportari.

Hæc autem statuta, si vnquam aliàs nunc inueniantur, hæc ecclesiarum omnium spoliationem, prædictam, & multorum munimentorum earundem deponem in executionem mittenda, & obseruanda, dentur in omnibus ecclesiis, non solum parochialibus, verumetiam cathedralibus, & collegiatis, si fieri potest, in integrum restitui possint, quia alia similis iniquitate poterit rursum calamitas. Si quis autem ecclesiarum documenta, quibus ecclesiæ possessio firma consistat, supprimere, aut negare, aut auertere, aut aduersariis tradere, damnabili, & puniendã oblationem sumperit: quicquid per absentiam documentorum ecclesiæ illatum est, de propriis facultatibus restitui. Et quia frequenter bona ecclesiarum, beneficiorum, aliorum piorum locorum pereunt, aut oblatione continuata possessione longissimi temporis, in eademque familia, sine vilo arrendæ renouatione; eadem Synodus prouincialis Mechliniensis volens etiam huic malo prouidere, mandat Ordinariis, Prelatis, Capitulis, pastoribus, & quorumlibet beneficiorum, & locorum piorum rectoribus, vt supra statuto arrendas bonorum suorum in scriptis renouent, cum expressã specificatione limitum, quatenus fieri potest, quodque arrendas antiquas in prædictis, postquam plenariam solutionem præstauerint, deponant.

Pœna clericorum qui ecclesiæ munimenta supprimunt, vel aduersariis tradunt.

a c si quis de clericis. 12. q. 2. b 11. de elec. et conseru. bon. eccle. cap. 7. Continuata locatio scriptis semper renouanda est.

Ut autē Canonici, & alij beneficiati nostrā præfer-
 entiam ecclesiæ, & diœcesis supradicta statuta libentius &
 diligentius in obseruationem deducant, non pigebit &
 præsubdicere, quæ in eandem sententiam à R^{mo} nostro
 D. Episcopo Iprensi in Synodo sua diœcesana statuta
 continentur his verbis: Semper reprobata fuerunt, atque
 reprobata à concilio Tridentino, tum Mechliniensi repro-
 bata sunt, & præfenti statuto reprobata declaramus
 elocationes, quæ sunt anticipatis solutionibus: nec non
 elocationes, quæ aliquando fiunt, licet ex legitima elo-
 catione, tamen antequam fructus collecti sunt, aut an-
 nus cessit. Atque ideo, si (reprobatione huiusmodi non
 obstante) tales anticipationes, aut solutiones ab aliqui-
 bus contingant, dicimus per eas successoribus
 beneficiis nullum præiudicium generari, quin libe-
 ritate (huiusmodi solutionibus non obstantibus)
 propriis colonis solutionem, pro tempore suæ posses-
 sionis, seu deferuituræ beneficii debitam exigere, &
 si quis sciat, si nulla solutio præcessisset, Nec mino-
 rum incommoda adfert successoribus ad lōgum tempus
 factam elocationem. Quocirca etiam hæc iusta
 ratione reprobatur per concilium prouinciale; nisi
 soluta fuerit seruatā solennitate, quæ de iure in aliena-
 tionibus requiritur. Et quia reprobatione huiusmodi
 non obstante possessores beneficiorum sæpius ad lon-
 gum tempus fructus elocant, & successoribus (causam
 præbendo) multum incommodent; statuimus,
 ut deinceps omnes beneficiati, antequam ad pos-
 sessionem beneficiorum (de quibus prouisi sunt) admit-
 tantur; iuramento se obligare debeant, quod suorum
 beneficiorum fructus vltra terminum nouem annorum
 non elocabunt, aut in emphyteosin dimittent, absque
 auctoritate, & consensu. Qui verò nunc ad pos-
 sessionem recepti sunt, ab huiusmodi elocatione absti-
 neant in poenam suspensionis à diuinis ipso facto (si
 contigerint) incurrendæ.
 Hæc etiam diuino officio, & successoribus in be-
 neficio multum damnosa esse fructuum, & decima-
 rum elocatio; sæpe infra nimis longum tempus
 facta prioris elocationis facta. Cui malo vtiliter per

*Supraposita sta-
 tuta de locatio-
 ne et cōductio-
 ne à R. Episco-
 po Iprensi ap-
 probata & re-
 nouata sunt.
 a tit. de pres-
 byteris, et bon.
 eccles. cap. 4. §.
 6.*

per concilium prouinciale Mechliniense prouinciale
& statutum, quod renouationes elocationum non
decimas, non prius quàm vno anno, & quæ in
bona, ad summum triennio, ante finem curat
rendæ fieri debeant. Quam constitutionem concilii
prouincialis ab omnibus nostris subditis obseruari
damus in pœnam viginti librarum Turonensium
tories contrauerint, & damnorum ac intere
inde diuinum officium, aut in beneficio successore
tiantur. Illud igitur laudis nostræ ecclesiæ Capitulum
buëdum putamus, quod iam multos annos
ctorum statutorū editionem, nullas decimarū
nes renouarit, nisi tertij anni decimis omnino

a cap. 8. d. tit. Deinde & in prædicta Synodo Ipresensi hoc quod
statutum legitur: Freqvens experiētia nos docet
quorundam beneficiorum negligentia, & ali
ga à suis beneficiis absentia, fructus, terras, & ali
neciorum, tam simplicium, quàm curatorum
deperdi, aut ita obscurari contingit, vt vix aliquo
rum habeatur notitia. Cui incommodo Synodus
uincialis occurrere volēs, ordinauit, ac mandauit
nibus, & singulis beneficiatis, qui nunc in suorum
neciorum sunt possessione, vt bonorum & reddituum
ad beneficia per eos possessa spectantium claram
ficationem, & veram declarationem scripserint
rent: sicuti etiam nos aliquoties in præcedentibus
odis nostris faciendum publicauimus. Verum
hactenus huiusmodi statuti executio, quanquam
mè necessaria sit, tamen à plerisque neglecta
ipsum in præsentī Synodo innouantes mandauimus
omnes beneficiati nostræ diocesis, curati, & non
ti, tam non residentes in suis beneficiis, quàm in
dentes, intra trimestre à conclusione præsentis Syno
nobis, seu Collectori nostro dictam declarationem
rè, & distinctè conscriptam exhibeant, & tradant
effectu: in pœnam decem coronatorum, si vitra
stre exhibere distulerint. Vterius statuente, quod
inceps semper, quicumque alicuius beneficii posses
nem obtinuerit, teneatur intra annum post
pacificam possessionem sui beneficii, similiter

tionem, & declarationem fructuum eiusdem sui beneficii exhibere, in pœnam suspensionis à perceptione eorundem fructuum; donec iuxta præmissa satisfecerit. Caterum licet prædicta statuta tam prouincialia, quàm synodalia potissimum facta videantur pro ecclesiis parochialibus; sententia tamen, & institutum eorundem eorum, & conuenientissimè cathedralibus, & collegiatis ecclesiis accommodari poterunt paucis mutatis, præsertim illis, in quibus Canonici, & alij beneficiati fructus, & proventus suorum beneficiorum distinctos, & separatos habent.

Porro, quia ecclesiarum multarum res quàm plurimè aut defuitæ defensoribus, aut etiam ab iis, quibus eorum procuratio credita erat, prodita; ita iam perierunt, ut monumentis vel interceptis, vel perditis, nulla res iam reliqua videatur, illas in ius suum vindicandi. Ne deinceps accidat, nève quisquam, quod in Christi patrimonio negligentior sit, quàm in suo, meritò reprehendi possit, non pigebit huc etiam adferre, quæ in concilio Mediolanensi an. D. 1566. hac de re statuta leguntur. Episcopi & Capitula tam Cathedraliũ, quàm collegiarum ecclesiarum, hospitalium etiam, ac quocumque piorum locorum, gubernatores, seu administratores, & alij quicumque beneficia ecclesiastica quocumque cum cura, vel sine cura, quocumque nominè occupentur, etiam commendata, nunc obtinent, ab huius decreti editione; qui verò in futurum quomodo-que obtinerint, ab adeptæ possessionis die, quisque intra spatium sex mèsium, edictis etiam interim publicè propositis, omnium & singulorum bonorum mobilium & immobilium, iurium, actionum, annuorum certium, siue redituum, nominumve debitorum, & aliorum quorumcumque ad eorum ecclesias, vel eorum administrationi commissas, monasteria, vel beneficia, eorumve mensas quocumque iure pertinentium, rationem diligentissimè conquirendam, & eorum omnium inventarium, in quo locorum etiam fines, conditionesque omnes sigillatim describantur, per publicum notarium diligenter conficiendum curent; Episcopus quidè, adhibitis duobus, à Capitulo cathedralis ecclesie

*a tit. Que per-
tinent ad bono.
et iur. eccles.
conserua.*

delectis;

delectis; capitulum coram Episcopo, aut aliis p̄fatis ab eo, alij vero coram fide dignis testibus. Ex cōnotario exēpla duo, notarij publici auctoritate ad verum eorum fidem munita, conficiantur; quorum alterum Episcopi & Capitula ecclesiarum cathedralium in archiuo, quod vtrisque commune sit, asseruent; alterum ad Metropolitanum mittant. Praefecti vero & Capitula ecclesiarum, quae collegiatae sunt, alterum extorant in communi eorum archiuo retineant; alterum archiuo cathedralis ecclesiae intra cuius fines sit asseruandum tradant. At vero in quibus ecclesiae cathedralibus, vel collegiatis archiuum eiusmodi non sit, ab Episcopo instituantur. Caeteri autem singula beneficia quaecumque ecclesiastica quouis tempore obtinent, exemplis item duobus eodem modo conficiant vnum in ecclesia sua diligenter custodiant; alterum in cathedrali ecclesia perpetuo conseruandum tradant: vnde, si vñs postulabit, exemplum sumere liceat gratis. Archiua singula duabus clauibus munitantur in ecclesijs cathedralibus, earum vnam Episcopus, alteram capitulum custodiat: in collegiatis vnam praefectus, alteram Capitulum seruet. Praesentia in visitationibus, eiusmodi inuentaria Episcopi habere adferant: & cum iis, quae seruantur, diligenter comparant sigillatim conferant; perspiciantque diligenter, ne quae eorum, quae ibi descripta fuerint, desit, quod ecclesiae vel minimo detrimento esse possit; & si qua fuerint, ecclesiae restitui; omniaque eius damna restituenda studeant. Ipsa quoque inuentaria, si eis viderentur, renouari iubeant. Et vtiq; quaecumque accesserint, immutatio facta sit, ea quotannis in inuentario registrantur. Qui in his vel negligentia, vel contumacia vel fraude peccauerint; si capitula, & alij beneficia ecclesiastica obtinentes, Episcopi arbitrio Synodus nas dabit. Si quae laicis concessa bona ecclesiastica aliquo modo caduca facta sint; caueant Episcopi & quicumque beneficia ecclesiastica obtinentes, poenam caducitatis remittant; nisi seruat is, in hoc genere iura praescribunt. Si secus fuerit, Episcopi

Episcopi in Synodo provinciali poenas dabunt; ca-
 tera ab Episcopo plectantur. Qui bona ecclesiae feudi
 nomine obtinent, à successoribus in ea inuestituram
 intra tempus à iure praestitutum renouandam cu-
 rant, eisdemque fidelitatis iusiurandum dabunt. Pati-
 entiam ratione haeredes eorum & inuestituram postu-
 rant, & iurent iis, qui ecclesiae profuerint. Ne autem
 res ecclesiae cum aliis confundantur; manda-
 mus, vt feudatarij omnes in eiusmodi renouatio-
 nibus omnia bona, commque fines sigillatim & no-
 minatim publico instrumento describant. Hanc ve-
 ro nam praecipuam Ordinariorum esse volumus,
 vt illi cogant haec omnia exequi, propositis pec-
 catorum arbitrato. Nemini beneficiorum ecclesia-
 sticorum bona suis intra tertium gradum in emphy-
 teutem, aut ad cuiusvis temporis spatium, etiam
 per hypothecas personas locare liceat; nisi euident &
 magna ecclesiae utilitas, iudicio Episcopi, praeter
 illius iuris requisita, aliud postulare videatur. Si ali-
 quid tale fuerit, nulla sit locatio; & qui locarit,
 a Ordinario puniatur. Ex auctoritate sacri concilij
 Tridentini negotium damus Episcopis provinciae no-
 strae, vt singuli vnà cum Canonico à Capitulo, &
 clero de clero, ab ipsis deligendo, recognoscant,
 quae ex officio, quascumque locationes bonorum
 ecclesiasticorum, ad longum tempus à triginta an-
 nis factas, & si eas in damnum ecclesiae & contra
 canonicas sanctiones contractas fuisse ad iudicau-
 erint, irritas & nullas declarent. Nolumus cedentibus,
 aut decedentibus iis, qui ecclesiastica obtinent bene-
 ficia, illorum fructibus fraudari successores, aut saltem
 eorum recuperationem litibus, & controuersijs diffi-
 ciliter reddi; quare sit, vt interim ecclesia debitis mu-
 nibus & officiis destituatur. Idcirco sancimus; ne ec-
 clesiarum rectores, aut quicumque beneficia ecclesia-
 stica obtinentes, sine Ordinarij licentia scripto per-
 petuo, pendentes beneficiorum fructus quouis prae-
 textu, vel causa alienent; nisi venditionis vel locatio-
 nis nomine, & tunc dilata in id tempus pretij vel mer-
 cedis solutione, quo fructus erunt à solo separati.

Quod

a sess. 25. de re
form. cap. 11.

Quod si secus factum fuerit, contractus irritus & nullus; & qui fecerit, arbitrio Ordinarij persequatur. Quam etiam sustineat is, qui eo in suam rem voluerit. Ne per inscitiam, aut obliuionem id potius committatur, vt decimæ iis, quibus legitime decimæ vel omnino non soluantur, vel ex parte tantum, mandamus parochis, vt inter missam, & prædicandis, in concione, primo quoque Dominico die Lentis & Quadragesimæ doceant populum, quid sententia concilii Tridentini conciliatorum fuerit; vehementerque hortentur, ac moneant, vt decimas integrè persoluant, ne propellamur eadem Tridentina Synodo excommunicationis peribere cogantur. Quibus etiam diebus eiusdem Tridentini concilij decretum contra occupantes quorundam fructus, bona, & iura ecclesiarum, & aliorum locorum, communi lingua recitent. Omnes vnde ecclesiasticas personas & eorum bona, libertatem modis, & iura omnia Principibus summo opere commendamus, admonentes ecclesiasticam immunitatem ad hominum vitam, siue ad bonorum possessionem, fructusque pertineat, Dei ordinatione, summo pontificum decretis, & sanctorum conciliorum auctoritate tributam, nulla ratione violandam esse. Neque Principes & Magistratus res ecclesiasticas arceant, neque sacros & religiosos homines ad suam potestatemque reuocare, neque Deo adiectis honoribus iniicere, aut vllum onus imponere debeant. Verò meminisse oportet, quas à Deo facultatas accuti sunt, eas ad ipsius Dei gloriam, & honorum minimumque sacrorum salutem & incolumitatem ferendas esse; qui pro eorum quiete ac felicitate preces assidue faciunt. Cuius officij cum maxime intelligentes fore confidamus, in primis catholicis eundemque potentissimum Hispaniarum Regem reliquos deinceps prouinciæ Principes, dubitamus, quin re ipsa efficiant, vt eorum magistratus & communitates nihil aduersus immunitatem libertatem ecclesiasticam vllò vnquã tempore perturbent. Quod ita vt fiat, Episcopi pro sui officij

urare & eniti debebunt. Atque haec Concilium Mediolanense.

Ceterum quavis supra positae rationes & modi conseruandi bona ecclesiae vtilis sint, tamen ad istam conseruationem feliciter praestandam, & diutius retinendam, non parum adiuuenti attulerit, si Episcopi, Canonici & alij omnes ecclesiastici pie, sancte & honeste vixerint, & diuina officia, propter quae ipsis data sunt beneficia, per se, & non per substitutos vicarios, reuerenter, distincte & deuote persoluerint. Deinde, si quae in hac vniuersa, quae ad vitam & honestatem clericorum pertinet, parte, variis titulis expressa conseruentur, ab omnibus, ad quos spectant, diligenter & exacte obseruentur. Qui vero, cuiusvis etiam gradus, dignitatis, in aliqua re iis non obtemperauerint, aut salutari poenitentia, aut pecunia, aut suspensione ab ordinum munere, & beneficiorum administratione, aut ipsis etiam beneficiis, aut carcere, aut exilio, aut pluribus simul ex iis poenis, aut etiam grauibus pro modo culpae Episcopi seu Superioris sui reuocari multentur. Qui iterum in eadem re peccauerint, poenitentia is poena pro ratione criminis ab eodem plectantur. Vbi enim disciplina obseruatur rigor, ibi religio, & fidei vigor est. Atque hoc modo non solum temeraria haec bona conseruabimus ad necessariam vitam huius sustentationem, sed etiam a terrena, caelestis & aeternae interitura, nec haereticorum rapacitati conseruanda consequemur.

a Concil. Mediolan. par. 2. tit. de negot. scilicet. a cler. fugiend.

Quae poena afficiendi sint bona ecclesiastica inuadentes & occupantes. CAP. XIII.

Quem vero clericorum, vel laicorum, quacumque is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali praesulgeat, in tantum malorum omnium radix cupit occupauerit, vt alicuius ecclesiae, seu cuiusvis religionis, vel regularis beneficii, montium pietatis, aliorumque piorum locorum iurisdictiones, bona, census, & etiam feudalia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, seu quascumque obventiones, quae in ministrorum, & pauperum necessitates conuertere debent, per

XX se, vel

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN